

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 2014 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych

Na podstawie art. 118 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1129) § 44 otrzymuje brzmienie:

„§ 44. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

WYŻSZY URZĄD GÓRNICZY
DEPARTAMENT PRAWNY

**Opracowano pod względem
prawnym, legislacyjnym
i redakcyjnym**

29.08.2014r. Dyrektor
Departamentu Prawnego
Przemysław Grzesiok
Przemysław GRZESIOK

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej — środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 587, 850 i 1133.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia został opracowany na podstawie upoważnienia zamieszczonego w art. 118 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.). Na mocy przywołanego przepisu minister właściwy do spraw środowiska został upoważniony do określenia:

- 1) kryteriów oceny zagrożeń naturalnych wymienionych w art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, zależnie od rodzaju kopaliny, natężenia zagrożeń, przestrzeni występowania zagrożeń oraz rodzaju zakładu górniczego;
- 2) dokumentacji, w oparciu o którą dokonuje się zaliczeń złóż, pokładów, wyrobisk górniczych, ich części oraz innych przestrzeni w zakładach górniczych, w których występują zagrożenia naturalne wymienione w art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, do poszczególnych stopni, kategorii lub klas zagrożeń, innej niż wyniki badań przeprowadzonych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego oraz opinia tego rzeczoznawcy;
- 3) przypadków, w których zaliczeń, o których mowa w pkt 2, dokonuje się także w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego oraz opinię tego rzeczoznawcy.

Wydając rozporządzenie, minister właściwy do spraw środowiska powinien kierować się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa powszechnego oraz bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego.

Projektowany akt wprowadza zmianę w zakresie przepisu dotyczącego terminu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1129).

Aktualnie, nowelizowany § 44, po zmianie dokonanej rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. poz. 751), ustala termin wejścia w życie rozporządzenia na dzień 1 stycznia 2015 r.

Ze względu jednak na merytoryczne powiązania przepisów nowelizowanego rozporządzenia z przepisami dotyczącymi prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych, które zostaną wydane na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (przepisy te nie zostały jeszcze ogłoszone) konieczne jest zmodyfikowanie terminu wejścia w życie tego aktu, w celu zapewnienia wewnętrznej spójności systemu prawa. Wobec faktu, że nowe regulacje dotyczące prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych (udostępnione w 2012 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, na stronie internetowej Rządowego Procesu Legislacyjnego) zawierają w stosunku do dotychczasowego stanu prawnego, ukształtowanego pod rządami ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.), obowiązującej do dnia 31 grudnia 2011 r., szereg zmian merytorycznych, gdyż zostały zredagowane w sposób spójny z przepisami nowelizowanego rozporządzenia, uznano, że zbyt wczesne w stosunku do przepisów, które zostaną wydane przez ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, wejście w życie przepisów wydanych przez ministra właściwego do spraw środowiska mogłoby wywołać znaczącą „niekompatybilność” przepisów dotyczących górnictwa podziemnego, wydanych na podstawie art. 118 ust. 4 tej ustawy oraz przepisów wydanych na podstawie art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze, utrzymanych w mocy na podstawie art. 224 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, tj. rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych (Dz. U. Nr 139, poz. 1169, z późn. zm.). Przykładowo:

- 1) nowa klasyfikacja zagrożenia tapaniami przewiduje dwa stopnie tego zagrożenia, a aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych określają wymagania dotyczące tego ruchu, przyjmując za podstawę trzy stopnie;

- 2) nowa klasyfikacja zagrożenia wyrzutami gazów i skał przewiduje jednolitą klasyfikację obejmującą trzy kategorie tego zagrożenia, a aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych określają np. dla podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny wymagania odrębnie dla: (a) dwóch kategorii zagrożenia wyrzutami gazów i skał (a w ich ramach dwóch stopni zagrożenia wyrobisk tymi wyrzutami) oraz (b) dwóch kategorii zagrożenia wyrzutami metanu i skał pokładów węgla lub ich części (określanych jako kategorie pokładów: skłonnych do występowania wyrzutów metanu i skał oraz zagrożonych wyrzutami metanu i skał);
- 3) klasyfikacja zagrożenia klimatycznego jest nowa, a stosowanie przepisów dotyczących tej klasyfikacji jest uzależnione od prowadzenia książki kontroli tego zagrożenia; z kolei sposób prowadzenia tej książki (która, stosownie do art. 118 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, jest jednym z elementów dokumentacji, w oparciu o którą dokonuje się zaliczenia stanowisk pracy, w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 237¹⁵ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), do określonego stopnia zagrożenia klimatycznego) zostanie dopiero ujęty w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze.

Wobec powyższego, przyjęto, tak jak w pierwszej nowelizacji rozporządzenia, dłuższe *vacatio legis* całego nowelizowanego aktu; uznano, że wystarczające będzie przesunięcie terminu wejścia w życie rozporządzenia na 1 stycznia 2016 r., gdyż do tego czasu powinno wejść w życie rozporządzenie dotyczące prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych, wydane przez ministra właściwego do spraw gospodarki. W konsekwencji, do dnia 31 grudnia 2015 r., również w odniesieniu do odkrywkowych zakładów górniczych, zakładów górniczych wydobywających niektóre kopaliny otworami wiertniczymi, zakładów prowadzących roboty geologiczne służące poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż niektórych kopaliny oraz zakładów prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, obowiązywałoby, na podstawie art. 224 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, dotychczasowe rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. Nr 94, poz. 841, z 2003 r. Nr 181, poz. 1777 oraz z 2004 r. Nr 219, poz. 2227), wydane na podstawie art. 73a ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze.

Należy jednak mieć na względzie potrzebę jak najszybszego ogłoszenia nowelizacji, z uwagi na zaawansowane prace istotnej liczby przedsiębiorców, głównie prowadzących wydobywanie węgla kamiennego, nad nowymi planami ruchu zakładów górniczych (z terminem obowiązywania od 1 stycznia 2015 r.), których niektóre znaczące fragmenty są oparte na klasyfikacji zagrożeń naturalnych. Pilne ogłoszenie nowelizacji zapewni spójność tych planów ruchu m.in. z przepisami obowiązującego rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych.

Dodatkowym, akceptowanym przez projektodawcę, skutkiem wejścia w życie nowelizacji będzie przesunięcie o dodatkowy rok wejścia w życie, niemających aktualnie swojego odpowiednika, przepisów dotyczących:

- 1) zagrożenia osuwiskowego w odkrywkowych zakładach górniczych;
- 2) zagrożenia wodnego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel brunatny.

Wobec faktu, że przepisy te dotyczą również np. odkrywkowych zakładów górniczych prowadzących wydobywanie kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez starostę, dodatkowy rok *vacatio legis* umożliwi lepsze przygotowanie się przedsiębiorców do wdrożenia nowych rozwiązań, co będzie miało wpływ na zaistnienie obowiązku stosowania niektórych przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 kwietnia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu odkrywkowego zakładu górniczego (Dz. U. poz. 1008).

W przypadku zakładów górniczych wydobywających ropę naftową i gaz ziemny oraz zakładów prowadzących roboty geologiczne służące poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż tych kopalin, zarówno przepisy dotyczące zagrożenia erupcyjnego, jak i przepisy dotyczące zagrożenia siarkowodorowego, nie uległy w nowelizowanym akcie zasadniczym zmianom, a dotychczasowe regulacje są spójne z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu zakładów górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (Dz. U. poz. 812) oraz ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy — Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1133), która znowelizuje ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze z dniem 1 stycznia 2015 r.

Projekt zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), w celu umożliwienia zgłoszenia, w trybie art. 7 tej ustawy, zainteresowania pracami nad przedmiotowym projektem rozporządzenia. Projekt zostanie także udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji (na stronie internetowej Rządowego Procesu Legislacyjnego), stosownie do § 4 oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. — Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979), a także na stronie internetowej Wyższego Urzędu Górniczego.

Oświadczenie co do zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej:

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Ocena, czy projekt aktu podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych:

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji Komisji Europejskiej.

Ocena skutków regulacji projektowanego aktu normatywnego stanowi załącznik do uzasadnienia projektu.